

Deskryptory Biblioteki Narodowej

Język deskryptorowy to język informacyjno-wyszukiwawczy, najczęściej paranaturalny, którego elementarne jednostki leksykalne są nazywane deskryptorami, słownik – tezauresem, a gramatykę stanowią reguły indeksowania współrzędnego¹. Jest to narzędzie przyjazne użytkownikowi, używa terminologii stosowanej przez użytkowników na co dzień, posługuje się prostymi regułami gramatycznymi.

Fasety to różne aspekty, według których są indeksowane dokumenty (obiekty bibliograficzne). Charakterystyka rzeczowa dokumentu jest zatem podzielona na wiele faset. Indeksowanie publikacji polega na przyporządkowaniu jej terminów z każdej fasety, dzięki temu jest ona opisywana wieloaspektowo. Klasyfikacje fasetowe pozwalają na przypisanie jednego dokumentu do wielu kategorii.

Wyszukiwanie fasetowe umożliwia zawężanie wyników poprzez filtrowanie według określonych kryteriów (faset), a także pozwala na przedstawienie propozycji różnych opcji selekcji rezultatów przeszukiwania. Informacje uzyskane z faset mogą być zestawiane swobodnie. Obecnie wyszukiwanie fasetowe jest wykorzystywane w sklepach internetowych, serwisach aukcyjnych, porównywarkach cen itp. Jest postrzegane jako osiągnięcie w dziedzinie wyszukiwania informacji. W archiwistyce, muzealnictwie i bibliotekarstwie, wraz z rozwojem technologii informatycznych, wyszukiwanie fasetowe również zyskuje zwolenników. Nawigacją fasetową posługuje się m.in. wyszukiwarka Encore używana w katalogu BN; Chamo – nakładka na katalog OPAC w systemie Virtua, wykorzystywana przez NUKAT (w tym również WBP w Lublinie)².

Narzędzia informacyjno-wyszukiwawcze muszą, dostosowywać się do nowoczesnych technologii, nowych sposobów komunikowania, a przede wszystkim do zmieniających się oczekiwań użytkowników. Nie ulega wątpliwości, że język opisu rzeczowego dokumentów musi stale się rozwijać, umożliwiać opisanie i wyszukanie informacji na temat nowych zjawisk, obiektów, pojęć. Prace nad uproszczeniem Językiem Haseł Przedmiotowych Biblioteki Narodowej (JHP BN) trwały od kilku lat. Kierując się wymienionymi przesłankami w 2013 roku podjęto decyzję o zaprzestaniu rozwoju JHP BN, a od 31 grudnia 2016 roku Słownik JHP BN nie jest już aktualizowany. Biblioteki posługujące się nim w bibliografiach i katalogach bibliotecznych mogą nadal z niego korzystać ze świadomością, że jest to wersja archiwalna. Oznacza to, że hasła nie będą aktualizowane i z biegiem czasu słownik stanie się archaiczny.

Biblioteka Narodowa stworzyła nowe narzędzie indeksowania – nowoczesne, dostosowane do oczekiwań użytkowników. Nazwano je **Deskryptorami Biblioteki Narodowej** i zaczęto stosować w bazach BN od 1 stycznia 2017 roku.

Na stronie BN czytamy: „Deskryptory Biblioteki Narodowej (DBN) są językiem informacyjno-wyszukiwawczym, **wykorzystywanym zarówno w opisie przedmiotowym, jak i formalnym, opartym na słownictwie dotychczas stosowanego języka haseł przedmiotowych Biblioteki Narodowej (JHP BN)**. Główną nowością jest podzielenie haseł na mniejsze jednostki, stanowiące oddzielne punkty dostępu. Umożliwia to przejście z systemu prekoordynowanego (strategię wyszukiwawczą ustala z góry katalogujący) na system postkoordynowany (strategię wyszukiwawczą ustala sam użytkownik), a w rezultacie – pełne wykorzystanie możliwości systemu wyszukiwania fasetowego (użytkownik przeszukuje

¹ Podręczny słownik bibliotekarza, Warszawa 2011, s. 65, 129.

² K. Mituś, *Deskryptory Biblioteki Narodowej – geneza, tło teoretyczne i krótkie omówienie nowego sposobu opisu rzeczowego*, "Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych", 2017, nr 1, s. 128.

katalog, zawężając wyniki wyszukiwania przy pomocy różnych filtrów). [...] Deskryptory Biblioteki Narodowej stanowią nie tylko wyraz lub grupę wyrazów będących preferowaną nazwą danego elementu rzeczywistości, ale też jednoznacznie ten element identyfikują, stanowiąc tym samym ujednoczone i kontrolowane punkty dostępu. [...] Deskryptory tworzą bazę rekordów wzorcowych i są powiązane relacjami semantycznymi”³.

Zatem **deskryptory** to słowa lub grupy słów, które opisują treść dokumentu na potrzeby bibliografii, katalogów lub systemów wyszukiwania informacji. Deskryptory występują samodzielnie bez żadnych określników, są przeznaczone do indeksowania współrzednego. Oznacza to, że pomiędzy poszczególnymi deskryptorami użytymi w charakterystyce rzeczowej konkretnego dokumentu zachodzi jedynie relacja współwystępowania, każdy z deskryptorów pełni samodzielnie funkcję wyszukiwawczą (niewątpliwe uproszczenie dla indeksatora). Istotnym elementem projektu DBN jest **integracja kartotek haseł wzorcowych**. Ujednoczenie zasad i połączenie kartotek – haseł formalnych i przedmiotowych – jest jak najbardziej zasadne i pożyteczne, tak dla osób opracowujących, jak i dla korzystających z katalogów.

Charakterystyka wyszukiwawcza dokumentu jest rozbita na wiele elementów. Oprócz dotychczas używanych pól z grupy 6XX zostały wprowadzone nowe pola:

- 045 – szczegółowa chronologia treści dzieła,
- 046 – szczegółowy czas powstania dzieła,
- 380 – ogólna forma dzieła,
- 385 – przeznaczenie czytelnicze,
- 386 – przynależność kulturowa,
- 388 – chronologia piśmiennicza,
- 648 – chronologia przedmiotowa (wprowadzone kilka lat temu),
- 658 – ujęcie przedmiotu dzieła.

Dokument jest zatem scharakteryzowany dogłębnie i wieloaspektowo.

Według Biblioteki Narodowej DBN jest odpowiedzią na oczekiwania współczesnego użytkownika i **najlepszą obecnie metodą opracowania rzeczowego**. Ich funkcjonowanie jest zbliżone do zasad działania serwisów społecznościowych. Takich rozwiązań oczekuje współczesny użytkownik: informacji łatwo dostępnej, opartej na intuicyjnym wyszukiwaniu. Wynika to z tego, że zachowania informacyjne użytkowników są tożsame z zachowaniami charakterystycznymi dla portali społecznościowych. Wprowadzenie deskryptorów spełnia zasadniczy cel: dostarczenie użytkownikom oczekiwanej informacji, ułatwienie dostępu do niej.

Po kilku miesiącach opracowywania za pomocą DBN już wiadomo i należy to zaakcentować, że **spodziewana „ekonomiczność” opracowania rzeczowego nie będzie możliwa do osiągnięcia. Zastosowanie DBN nie przyspieszy opracowania rzeczowego dokumentów, nie zmniejszy zatrudnienia w działach opracowania zbiorów**. Najbardziej pracochłonnym etapem opracowania jest analiza treści dokumentu – zapoznanie się z treścią, identyfikacja tematu/ów głównego/ych, tematów pobocznych, określenie formy, rodzaju, gatunku, poziomu, adresata, grupy docelowej, sposób ujęcia, przedstawienia tematu.

Dla każdego deskryptora jest tworzona kartoteka wzorcowa, w której zapisuje się właściwą formę deskryptora, terminy odrzucone, pojęcia szersze, węższe i kojarzone. Wyboru właściwej formy dokonuje się w oparciu o encyklopedie; słowniki, tezaury dydziedzinowe i korpusy językowe; bazy bibliotek narodowych; inne bazy danych; statuty i regulaminy,

³ Deskryptory Biblioteki Narodowej, [dostęp: 1 października 2017] <http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/dbn>.

oficjalne dokumenty publikowane przez charakteryzowane instytucje, oficjalne strony i serwisy internetowe; katalogowany dokument; publikacje specjalistyczne z danej dziedziny; wyszukiwarki i strony internetowe, informatory, publikacje promocyjne, statuty, korespondencje itp.

Nie wszystkie przepisy stosowane w DBN są nowe. Znaczna część zasad jest znana z praktyki JHP BN. Poniżej zostaną zaakcentowane i przeanalizowane najważniejsze zasady stosowane w DBN.

Deskryptor to wyrażenie w języku polskim. Przejęcie nazwy obcej jest akceptowane, jeżeli jest ona bardziej rozpowszechniona wśród użytkowników języka polskiego lub jeżeli nazwa w języku polskim nie występuje.

Deskryptor to nazwa najbardziej rozpowszechniona wśród użytkowników języka polskiego. W przypadku braku możliwości ustalenia nazwy najbardziej rozpowszechnionej wśród użytkowników języka polskiego, przejmuje się nazwę występującą w źródłach informacji. Inne formy stanowią hasła odrzucone.

Deskryptory wyraża się w szyku naturalnym. Wyjątek stanowi większość nazw osobowych, które poddaje się inwersji (nazwisko, imię).

Deskryptory w zdecydowanej większości przypadków zapisuje się w mianowniku liczby pojedynczej. W liczbie mnogiej wyraża się nazwy, które w zwyczaju językowym oznaczają klasę przedmiotów lub kategorię osób o takich samych cechach charakterystycznych.

Dopowiedzenia są istotnym uzupełnieniem deskryptorów, uściślają ich znaczenie, rozróżniają deskryptory równobrzmiące. Stosuje się dopowiedzenia w następującej kolejności: **geograficzne, uzupełniające, chronologiczne.**

Deskryptor osobowy (pole 600)

Deskryptor osobowy identyfikuje osobę lub grupę osób rzeczywistych lub fikcyjnych (w tym postaci literackie i mitologiczne). W wyjątkowych przypadkach dopuszcza się identyfikowanie przez deskryptor osobowy zwierząt występujących w funkcji autora lub przedmiotu publikacji.

Deskryptor osobowy może przyjąć jedną z form:

- nazwisko i imię,
- imię,
- pseudonim,
- nazwę kościelną,
- nazwę związaną z godnością piastowaną przez daną osobę,
- nazwę rodziny, rodu lub dynastii.

Przy ustalaniu formy nazwy należy wziąć pod uwagę zarówno kompletność i kolejność części nazwy, jak i jej język, pisownię.

Dopowiedzenia do rozróżnienia dwóch równobrzmiących nazw osobowych mogą przyjąć następującą postać:

- daty biograficzne dla nazw osobowych w postaci przedziału lat;
- określenie zawodu osoby, przejęte z wykazu dopowiedzeń (Aneks 13. *Dopowiedzenia do nazw osobowych*),
- przybliżone daty życia lub okres, w którym osoba była aktywna, zapisywane według zasad określonych w „Materiałach metodycznych”: *Chronologia*.

600	1.	a Wróblewski, Artur.
600	1.	a Wroński, Marcin d (1972-)
600	1.	a Wroński, Marcin c (fyzyk)

600 1. **a Lech, Elżbieta c (położna)**

Deskryptory osobowe, wyrażające postacie fikcyjne, są zapisywane w szyku naturalnym. Dopowiedzenia dookreślają typ postaci.

600 0. **a Zygmunt Maciejewski c (postać fikcyjna)**

600 0. **a Bolek i Lolek c (postacie fikcyjne)**

600 0. **a Strażnicy Galaktyki c (postacie fikcyjne)**

Nazwy rodzin, rodów, dynastii wyraża się w **mianowniku liczby mnogiej** z dopowiedzeniem: rodzina, dynastia itp. W przypadku nazwisk obcych, których wersja polska nie istnieje lub nie jest rozpowszechniona, używa się mianownika liczby pojedynczej w języku obcym.

600 3. **a Zamoyscy c (rodzina)**

600 3. **a Jagiellonowie c (ród)**

600 3. **a Romanowowie c (dynastia)**

Nazwy osobowe świętych, błogosławionych i członków rodzin panujących zapisuje się w szyku naturalnym. **W dopowiedzeniu nie stosuje się skrótów.**

600 0. **a Jerzy Popiełuszko c (błogosławiony ; d 1947-1984)**

600 0. **a Jerzy c (święty ; d ?-ok. 303)**

600 0. **a Ryta c (święta ; d ok. 1381-1447)**

600 0. **a Jadwiga c (królowa Polski ; d 1374-1399)**

Deskryptor korporatywny (pole 610)

Deskryptory korporatywne są tworzone dla ciał zbiorowych, czyli organizacji, grup osób i/lub organizacji, występujących pod nazwą własną, jednoznacznie je identyfikującą. Przykładami ciał zbiorowych są: stowarzyszenia, instytucje, firmy, organizacje non-profit, rządy, agencje rządowe i organizacje religijne.

Części nazwy ciała zbiorowego należy przejmować **w kolejności występującej w źródłach informacyjnych, nie stosując inwersji.**

610 2. **a Katolicki Uniwersytet Lubelski**

Jeżeli na końcu nazwy ciała zbiorowego występuje nazwa jego siedziby i można ją wyodrębnić, należy przenieść nazwę siedziby do dopowiedzenia.

610 2. **a Muzeum Zamojskich (Kozłówka)**

Jeżeli jednak nazwa siedziby stanowi integralną część nazwy to przejmuje się ją w takiej formie i nie stosuje się dopowiedzenia lokalizującego.

610 2. **a Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi**

Ciała zbiorowe podrzędne to ciała zbiorowe powołane, zarządzane lub nadzorowane przez inne ciało zbiorowe. Dla jednostek podrzędnych ciała zbiorowego **tworzy się odrębne deskryptory**. Jednostki nadrzędne i podrzędne wiążą się obustronnie relacją nadrzędności – podrzędności. Jeżeli nazwa jednostki podrzędnej jest niewyróżniająca, stosuje się dopowiedzenia uzupełniające w postaci nazwy jednostki najwyższej w hierarchii. W przypadku, gdy pełna nazwa jednostki najwyższej w

hierarchii ma w dopowiedzeniu akronim, nie stosuje się go w dopowiedzeniu dla jednostki podrzędnej.

610 2. **a Galeria Dziecięca "Abrakadabra" (Muzeum Zabawek i Zabawy ; Kielce)**

610 2. **a Wydział Teologii (Katolicki Uniwersytet Lubelski)**

610 2. **a Zarząd Okręgowy (Polski Związek Łowiecki ; Chełm)**

610 2. **a Chełmski Oddział (Polski Związek Łowiecki)**

Międzynarodowe ciała zbiorowe. Deskryptorem jest nazwa polska, jeżeli jest najbardziej rozpowszechniona wśród użytkowników języka polskiego. Jeśli oficjalne nazwy występują w różnych językach, należy jako nazwę preferowaną wybrać **najczęściej używaną w języku polskim**. Jeżeli jednak międzynarodowe ciało zbiorowe ma ustaloną nazwę w języku polskim, należy ją zastosować jako deskryptor.

610 2. **a Amnesty International**

Ale:

610 2. **a Teatr Aktora (Londyn)**

Zmiany nazwy ciała zbiorowego. Jeżeli ciało zbiorowe zmieniało nazwę i istnieją przesłanki do rozdzielenia kolejnych etapów jego działalności (np. zmiana profilu działalności, organizatora lub istotna zmiana struktury), należy dla każdego z nich utworzyć odrębne deskryptory i powiązać odsyłaczami uzupełniającymi. Ciało zbiorowe, które powstało w wyniku podziału lub połączenia innych ciał zbiorowych, wyraża się odrębnym deskryptorem korporatywnym.

610 2. **a Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego (Lublin)**

610 2. **a Miejska Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego (Lublin)**

610 2. **a Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego (Lublin).**

610 2. **a Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego (Lublin)**

Akronimy w nazwie ciała zbiorowego. Jeżeli ciało zbiorowe jest znane zarówno pod pełną nazwą, jak i akronimem lub innym skrótem, deskryptor przyjmuje formę pełnej nazwy z akronimem w dopowiedzeniu.

610 2. **a Unia Europejska (UE)**

610 2. **a Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS)**

Jeżeli jednak akronim lub skrót jest bardziej znany lub jeżeli pełna nazwa ciała zbiorowego nie jest rozpowszechniona wśród użytkowników języka polskiego, jako deskryptor należy przejąć akronim, skrót lub nazwę zawierającą akronim.

610 2. **a NKWD**

610 2. **a UEFA**

Ciała zbiorowe terytorialne to ciała zbiorowe, które sprawują władzę (pełną lub częściową) na danym terytorium lub roszczą sobie prawo do jej sprawowania. W przypadku nazw instytucji administracji rządowej, ciał ustawodawczych i sądowych na szczeblu centralnym w dopowiedzeniu należy podać nazwę państwa, chyba że deskryptorem jest nazwa jednoznacznie je identyfikująca.

610 2. **a Ministerstwo Edukacji (Moldawia)**

610 2. **a Ministerstwo Kultury (Polska)**

W nazwach ciał zbiorowych terytorialnych niższego szczebla należy zastosować w zapisie nazwy sztyk naturalny, a w dopowiedzeniu należy podać nazwę miejscowości będącej siedzibą władz. Dopowiedzenie w tej formie podaje się w przypadku konieczności rozróżnienia.

610 2. **a Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego**

610 2. **a Urząd Gminy (Siennica Różana)**

610 2. **a Urząd Gminy Rypin**

Jako deskryptor **ciała kościelnego** należy przejmować ujednoliconą nazwę danego ciała kościelnego – czyli jego oficjalną nazwę lub nazwę bardziej rozpowszechnioną wśród użytkowników języka polskiego. Jeżeli nie jest to możliwe, należy przejąć jako deskryptor nazwę najczęściej występującą w dokumentach publikowanych przez dane ciało kościelne. W przypadku wątpliwości należy wybrać nazwę ciała kościelnego występującą w wydawnictwach informacyjnych.

610 2. **a Kościół katolicki**

610 2. **a Kościół greckokatolicki**

610 2. **a Archidiecezja Lubelska**

Ale też występuje deskryptor geograficzny:

651 **a Archidiecezja lubelska (obszar)**

Deskryptor imprezy (pole 611)

Impreza to jednokrotne lub cykliczne, zorganizowane zgromadzenie lub wydarzenie, posiadające identyfikującą nazwę oraz własny program, np. konferencja, sympozjum, kongres, zjazd, festiwal, zawody sportowe, konkurs, targi, memoriał itp.

Deskryptorem imprezy jest ujednolicona nazwa tejże imprezy – czyli jej oficjalna nazwa. W nazwie imprezy należy pominąć jej numer i datę przeprowadzenia, jeżeli nie stanowią integralnej części nazwy. Elementy te podaje się w dopowiedzeniu. Jeżeli nazwa miejsca imprezy nie stanowi integralnej części nazwy, podaje się ją w dopowiedzeniu.

Imprezę, która posiada ciągłość organizacyjną i prawną, ten sam lub zbliżony profil, a zmieniała w trakcie swojego istnienia nazwy, wyraża się jednym deskryptorem. Jako deskryptor przejmuje się najbardziej rozpowszechnioną nazwę w języku polskim. Pozostałe nazwy przejmuje się jako formy odrzucone. Występują one w funkcji odsyłaczy całkowitych w rekordzie wzorcowym deskryptora.

Imprezę, która zmieniła swój profil, organizatora lub sposób organizacji, zasięg itp., traktuje się jako odrębne wydarzenie i tworzy się dla niej odrębny deskryptor. Deskryptory dla nazwy wcześniejszej i późniejszej wiąże się relacją: nazwa wcześniejsza / nazwa późniejsza.

Dla każdej edycji imprezy cyklicznej stosuje się odrębne deskryptory. Forma nazwy edycji powinna być zgodna z istniejącym deskryptorem dla imprezy. Deskryptory dla poszczególnych edycji są powiązane z deskryptorem dla imprezy relacją nadrzędności.

Dopowiedzenia. Deskryptor imprezy należy uzupełnić dopowiedzeniami w kolejności: numer imprezy, data i miejsce jej przeprowadzenia. Numer imprezy należy

podawać cyframi arabskimi (niezależnie od formy, występującej w dokumencie stanowiącym podstawę opisu). Datę roczną zapisuje się cyframi arabskimi. Jeżeli impreza odbywała się w dwu lub więcej miejscowościach, należy w dopowiedzeniu podać ich nazwy oddzielone kreską ukośną „/” z odstępami po jej obu stronach. Nazwy miejscowości podaje się w języku polskim, chyba że nazwa w języku polskim nie istnieje, wówczas podaje się nazwę oryginalną.

611 2. *a* **Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych** *n* (50 ; *d* 2016 ; *c* **Kazimierz Dolny**)

611 2. *a* **Sobór Watykański** *n* (2 ; *d* 1962-1965)

Deskryptor geograficzny (pole 651)

Deskryptory geograficzne służą do identyfikacji: obiektów i regionów fizjograficznych, gospodarczych, ekonomicznych, politycznych, etnicznych, historycznych, kulturowych, państw i terytoriów zależnych, jednostek podziału administracyjnego, miejscowości i części miejscowości.

Ustalona forma deskryptora geograficznego jest stosowana zarówno w opisie rzeczowym dokumentu (pole 651), jak i formalnym (gdy niezbędne jest określenie lokalizacji geograficznej), a także w funkcji dopowiedzeń.

Przejmuje się nazwę geograficzną najbardziej rozpowszechnioną wśród użytkowników języka polskiego, zwykle tożsamą z formą występującą w urzędowych wykazach nazw geograficznych (np.: Krajowy Rejestr Urzędowego Podziału Terytorialnego Kraju (TERYT), dokumenty i publikacje Komisji Standaryzacji Nazw Geograficznych, baza nazw geograficznych GeoNames).

W deskryptorach geograficznych występują **dopowiedzenia geograficzne, uzupełniające i chronologiczne**. Dopowiedzenia geograficzne stosuje się zgodnie z zasadami szczegółowymi podanymi w rozdziale *Nazwy poszczególnych rodzajów jednostek geograficznych*. Do rozróżnienia dwóch lub więcej równobrzmiących nazw jednostek podziału administracyjnego stosuje się dopowiedzenie chronologiczne z przedziałem lat funkcjonowania. Dopowiedzenie uzupełniające (nazwa pospolita określająca typ obiektu, np. osiedle, część miasta, góra) podaje się, gdy nazwa geograficzna obiektu nie identyfikuje go jednoznacznie.

Nazwy nieistniejących obecnie historycznych obiektów geograficznych, np. historycznych miast, państw, krain i regionów, przejmuje się jako **odrębne deskryptory**. Aktualną lokalizację lub inne informacje przejmuje się jako dopowiedzenia.

651 *a* **Troja (Turcja ; miasto dawne)**

651 *a* **Gagarino (Rosja ; stanowisko archeologiczne)**

651 *a* **Księstwo Warszawskie**

Nazwy krain mitycznych i fikcyjnych przejmuje się jako odrębne deskryptory geograficzne z obowiązkowym dopowiedzeniem identyfikującym.

651 *a* **Atlantyda (kraina mitologiczna)**

651 *a* **Śródziemie (kraina fikcyjna)**

Jeżeli obiekt geograficzny w wyniku wydarzeń historycznych zmienił nazwę, przynależność państwową i kulturową, dopuszcza się sporządzenie odrębnych deskryptorów dla każdej z nazw.

651 *a* **Konstantynopol**

651 *a* **Stambuł (Turcja)**

Nazwy miejscowości w Polsce. W deskryptorach dla miejscowości w Polsce stosuje się obligatoryjnie dopowiedzenia geograficzne. Dla miejscowości będących siedzibą województwa lub powiatu stosuje się dopowiedzenie lokalizujące w postaci nazwy województwa. Dla pozostałych miejscowości (w tym będących siedzibą gminy) stosuje się dopowiedzenia w postaci nazw nadrzędnych jednostek administracyjnych (województwo, powiat, gmina). Tworzy się odrębne deskryptory geograficzne okolic miejscowości, wyrażające przybliżony zakres geograficzny z dopowiedzeniem uzupełniającym „okolice”.

651	a Warszawa (woj. mazowieckie)
651	a Lubartów (woj. lubelskie)
651	a Lubartów (woj. lubelskie ; okolice)
651	a Niedźwiedza (woj. małopolskie, pow. brzeski, gm. Dębno)

Nazwy części miejscowości otrzymują odrębne deskryptory z dopowiedzeniem geograficznym w postaci nazwy miejscowości, w której zlokalizowany jest obiekt. Dotyczy to także części miejscowości znajdujących się poza terytorium Polski.

651	a Czuby (Lublin ; część miasta)
651	a Ataşehir (Stambuł ; część miasta)

W deskryptorach dla nazw **miejscowości spoza terytorium Polski** stosuje się obowiązkowo dopowiedzenia w postaci nazwy państwa, w którym zlokalizowany jest obiekt, zgodnie z aktualnym podziałem terytorialnym. Do rozróżnienia dwóch lub więcej równobrzmiących nazw miejscowości stosuje się dodatkowo dopowiedzenia w postaci nazw nadrzędnych jednostek administracyjnych od najwyższej w hierarchii.

651	a Londyn (Wielka Brytania)
651	a Harmondsworth (Wielka Brytania, region Wielki Londyn)

Nazwy obiektów i jednostek fizjograficznych

Deskryptorem jest nazwa obiektu **w szyku naturalnym**, bez inwersji.

651	a Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie
651	a Góry Izerskie
651	a Jezioro Sieniawskie

Nazwa niejednoznacznie identyfikująca obiekt, musi być zaopatrzona w dopowiedzenie uzupełniające w postaci określenia typu obiektu lub jednostki fizjograficznej. W deskryptorach obiektów geograficznych spoza terytorium Polski dodatkowo podaje się obowiązkowo dopowiedzenia w postaci nazwy państwa, w którym zlokalizowany jest obiekt, zgodnie z aktualnym podziałem terytorialnym.

651	a Wieprz (rzeka)
651	a Tatry (góry)
651	a Morskie Oko (Tatry ; jezioro)
651	a Zawory (Słowacja ; przełęcz)
651	a Apalachee (Stany Zjednoczone ; zatoka)

Nazwy pozostałych obiektów geograficznych

Nazwy obiektów geograficznych wyodrębnionych według kryterium gospodarczego, ekonomicznego, politycznego lub etnicznego przejmują się jako odrębne deskryptory geograficzne.

651 **a Górnośląskie Zagłębie Węglowe**

Tworzy się odrębne deskryptory geograficzne parków narodowych, krajobrazowych, obszarów chronionych i kompleksów leśnych.

651 **a Obszar Chronionego Krajobrazu Łęg Zdieszowski**

651 **a Bagno Serebryskie (rezerwat przyrody)**

651 **a Poleski Park Narodowy (obszar)**

Ale występuje też deskryptor korporatywny:

610 2. **a Poleski Park Narodowy**

Do rozróżnienia dwóch lub więcej równobrzmiących nazw obiektów geograficznych z terytorium Polski innych niż miejscowości i jednostki podziału terytorialnego stosuje się dopowiedzenia w postaci nazw jednostek administracyjnych, na terenie których dane obiekty się znajdują. W przypadku położenia obiektu na terenie dwóch lub więcej województw w dopowiedzeniu podaje się nadrzędną jednostkę fizjograficzną.

651 **a Jezioro Płaskie (woj. warmińsko-mazurskie, pow. ilawski, gm. Ilawa)**

Obiekty położone na terytorium więcej niż jednego państwa, nie otrzymują dopowiedzenia geograficznego. Lokalizacja geograficzna zostanie wyrażona w opisie bibliograficznym poprzez użycie kolejnego deskryptora geograficznego wyrażającego państwo.

651 **a Puszcza Białowieska**

Nie tworzy się deskryptorów geograficznych ulic, placów, budynków, cmentarzy, parków, pomników, mostów, dróg i podobnych. Obiekty tego typu wyraża się za pomocą deskryptorów przedmiotowych. **Nie tworzy się deskryptorów geograficznych** jednostek administracyjnych instytutów życia konsekrowanego, które są wyrażane za pomocą deskryptorów korporatywnych.

Deskryptor chronologiczny (pola 388, 648) oraz atrybuty czasu (pola 045, 046)

Deskryptor chronologiczny wyraża:

- chronologię treści dzieła - chronologia przedmiotowa. Pola 045 i 648.
- czas powstania dzieła - chronologia piśmiennicza. Pola 046 i 388

Szczegółowe zasady zapisywania czasu powstania dzieła i chronologii treści dzieła zostały omówione w "Materiałach metodycznych": *Chronologia*.

Do deskryptorów chronologicznych nie stosuje się dopowiedzeń.

Deskryptory określające chronologię treści dzieła (przedmiotową) zapisuje się w rekordzie bibliograficznym w polach:

- **045** – atrybut czasu; chronologia swobodna (daty jednostkowe lub dowolne zakresy dat)

Pole niepowtarzalne. W polu 045 w podpolu |b zapisuje się daty w postaci dat jednostkowych i dowolnych przedziałów zapisanych w formacie ISO 8601. Datę zapisuje się w formacie *rrrrmmddgg* i poprzedza się kodem ery. Era i rok są elementami obowiązkowymi; miesiąc, dzień i godzina są elementami opcjonalnymi. Era wyrażana kodem: *c* dla p.n.e. ; *d* dla n.e. Rok wyrażany liczbą czterocyfrową (0000 do 9999) wyrównaną prawostronnie; nieużywane pozycje zawierają zera. Wartość pierwszego wskaźnika określa, czy zapis w podpolu |b jest pojedynczą datą (wartość 0), wieloma pojedynczymi datami (wartość 1) bądź przedziałem dat (wartość 2). Każdą datę zapisuje się w oddzielnym podpolu |b.

- **648** – chronologia ustalona (zakresy dla wieków i zakresy szczegółowe dla dwudziestego wieku) – zob. *Deskryptor chronologiczny*

Deskryptor chronologiczny (**648**) uogólnia się do ustalonych zakresów dla wieków i zakresów szczegółowych dla dwudziestego wieku. Zakresy chronologiczne wyrażane deskryptorami stanowią ustaloną i zamkniętą listę 30 przedziałów lat dla wieków i 6 zakresów szczegółowych dla XX wieku. Zakresy wyrażane deskryptorami chronologicznymi są przedziałami obustronnie zamkniętymi, w których datę końcową i początkową oddziela się łącznikiem (z wyjątkiem zakresów „do 801 p.n.e.” i „2001-”). Zakresy te zapisuje się cyframi arabskimi. Daty przed narodzeniem Chrystusa oznacza się skrótem „p.n.e.” zapisywanym po dacie końcowej.

Przykładowe deskryptory chronologiczne:

- przedziały dla wieków:
do 801 p.n.e. ; 800-701 p.n.e. ; 700-601 p.n.e. ; 100-1 p.n.e. ; 1-100 ; 101-200 ; 1801-1900 ; 1901-2000 ; 2001-
- przedziały szczegółowe dla XX w. (wynikają z periodyzacji historii powszechnej i historii Polski):
1901-1914 - (okres do wybuchu I wojny światowej) ; 1914-1918 - (okres I wojny światowej) ; 1918-1939 - (dwudziestolecie międzywojenne) ; 1939-1945 - (okres II wojny światowej) ; 1945-1989 - (okres PRL) ; 1989-2000 - (III RP).

W rekordzie bibliograficznym zapisowi wyszczególniającemu w postaci zakresu/ów szczegółowych dla XX wieku zawsze towarzyszy zapis uogólniający w postaci:

```
648 __ |a1901-2000
648 __ |a1939-1945
648 __ |a1945-1989
```

Deskryptor chronologiczny 648 jest ściśle powiązany z atrybutem czasu 045.

Przykłady:

045 2 |bd0901|bd1300

648 4 901-1000

648 4 1001-1100

648 4 1101-1200

648 4 1201-1300

045 2 |bd0901|bd2017

648 4 901-1000

648 4 1001-1100

648 4 1901-2000

648 4 2001-

Deskryptory określające czas powstania dzieła (chronologię piśmienniczą) zapisuje się w rekordzie bibliograficznym w polach:

- **046** – chronologia szczegółowa

Podaje się daty jednostkowe i dowolne przedziały związane z datą powstania dzieła zapisane w formacie ISO 8601. Podpola:

|k – pojedyncza data lub początek okresu powstania dzieła (NP)

|l – koniec okresu powstania dzieła (NP)

|o – pojedyncza data lub początek okresu powstania zbioru dzieł (np. antologia lub dzieła współwydane) (NP)

|p – koniec okresu powstania zbioru dzieł (np. antologia lub dzieła współwydane) (NP)

|2 - źródło schematu zapisu daty (NP)

- **388** – chronologia ustalona

W podpolu |a podaje się daty w postaci ustalonych zakresów dla wieków i zakresów szczegółowych dla dwudziestego wieku – zob. Deskryptor chronologiczny

Dane z pól 388 i 046 są skorelowane.

Przykłady:

046 |k2017

388 1 2001-

046 |k1835|l1840

388 1 |a1801-1900

Czas powstania dzieła ustala się na podstawie:

- datacji powstania dzieła w formie rękopiśmiennej, o ile została ona ustalona i możliwe jest jej potwierdzenie za pomocą ogólnodostępnych źródeł informacji;
- daty pierwszego drukowanego wydania oryginału;
- daty wykonania dzieła plastycznego;
- daty pierwszej publikacji nagrania;
- na podstawie daty premiery (filmy i seriale);
- dzieła niedokończone przez autora, ale zredagowane/dokończone i wydane/upublicznione po jego śmierci przez inną osobę, otrzymują chronologię zarówno dla daty powstania dzieła, jak i daty jego zredagowania/dokończenia i pierwszego wydania/upublicznienia.

Deskryptor przedmiotowy (pole 650, ale też 386, 658)

Deskryptory przedmiotowe (**pole 650**) **wskazują konkretny lub abstrakcyjny element rzeczywistości**, który został przedstawiony w opracowywanym dokumencie, np. wydarzenie, termin, pojęcie abstrakcyjne, zjawisko, czynność itp.

Deskryptory przedmiotowe mogą również wyrażać **przynależność kulturową dzieła (cechę językowo-etniczną) – pole 386** oraz **kategorię tematyczną (ujęcie przedmiotu dzieła) – pole 658**.

Deskryptory przedmiotowe mogą być **zapisywane w formie rzeczownika lub rzeczownika z atrybutem/atributami**, jeśli stanowią trwałe lub znaczeniowo istotne związki wyrazowe.

Deskryptory przedmiotowe w **zdecydowanej większości przypadków zapisuje się w mianowniku liczby pojedynczej i w szyku naturalnym**, chyba że zasady gramatyczne stanowią inaczej. W liczbie mnogiej wyraża się nazwy, które w zwyczaju językowym oznaczają **klasę przedmiotów lub kategorię osób o takich samych cechach charakterystycznych**. W przypadku wątpliwości preferuje się zapis w liczbie pojedynczej.

Akronimy. Jeżeli przedmiot, pojęcie abstrakcyjne lub inny element z tej kategorii znany jest zarówno pod pełną nazwą, jak i pod akronimem lub nazwą zawierającą

akronim, przejmuje się odpowiednio akronim, nazwę zawierającą akronim lub nazwę z akronimem jako dopowiedzenie uzupełniające.

650 __ |aADHD

650 __ |aBHP

650 __ |aKaskadowe arkusze stylów (CSS)

650 __ |aCiężki karabin maszynowy (CKM)

Dopowiedzenia. W deskryptorach przedmiotowych stosuje się dopowiedzenia.

Dopowiedzenia geograficzne, w postaci nazwy miejscowości lub nazwy obiektu i miejscowości, stosuje się w celu rozróżnienia lub ujednoznacznienia nazwy przedmiotów, dla których zakres geograficzny jest cechą wyróżniającą, np. budynków, placów, kościołów, ulic, innych obiektów w miejscowościach, obiektów w obiektach itp.

650 __ |aUlica Floriańska (Kraków)

650 __ |aPlac Litewski (Lublin)

650 __ |aOłtarz Wita Stwosza (Kraków ; kościół Mariacki)

650 __ |aNotre Dame (Paryż ; katedra)

Pomija się dopowiedzenie lokalizujące, jeżeli nazwa zawiera informację o lokalizacji lub nazwa jednoznacznie identyfikuje obiekt.

650 __ |aPałac w Nieborowie

Dopowiedzenia uzupełniające, w postaci wyrażeń pospolitych, precyzyjnie wskazują znaczenie terminu.

650 __ |aWęgiel (pierwiastek)

650 __ |aOdra (choroba)

650 __ |aŁazienki Królewskie (Warszawa ; zespół pałacowo-parkowy)

650 __ |aBłękitny Baranek (Gdańsk ; spichlerz)

Dopowiedzenia chronologiczne, w postaci daty jednostkowej lub zakresu lat, stosuje się w celu ujednoznacznienia lub objaśnienia nazw wydarzeń, okresów i innych deskryptorów przedmiotowych, dla których zakres chronologiczny jest cechą wyróżniającą, zwiększa wartość wyszukiwawczą lub jest istotną informacją dla użytkownika. Obowiązkowo dopowiedzenia chronologiczne stosuje się dla wydarzeń historycznych, wyborów, referendum, konstytucji, rewolucji itp.

650 __ |aWojna stuletnia (1337-1453)

650 __ |a Bitwa dęblińska (1914-1915)

650 __ |aWybory prezydenckie w Polsce (1990)

650 __ |aPowstanie warszawskie (1944)

Przynależność kulturowa (pole 386)

Deskryptory określające przynależność kulturową zapisuje się w polu 386 rekordu bibliograficznego. Deskryptor przynależności kulturowej wyraża **przynależność autora dzieła do określonego kręgu kulturowego** ustalaną poprzez wskazanie właściwej cechy językowo-etnicznej. Jeśli autorstwo dzieła jest nieznane lub sporne, deskryptor przynależności kulturowej opisuje przynależność samego dzieła do określonego kręgu kulturowego.

Deskryptory przynależności kulturowej stosuje się dla dzieł z następujących **dziedzin twórczości**:

- literatury (utwory literackie wszystkich rodzajów i gatunków przynależące do literatury pięknej bądź literatury faktu);
- muzyki (zapis nutowy, dźwiękowy i audiowizualny muzyki w dowolnej postaci);
- grafiki (ryciny wykonane dowolną techniką graficzną na dowolnym podłożu);
- rysunku (rysunki wykonane dowolną techniką i na dowolnym podłożu);
- fotografii (fotografie wykonane dowolną techniką odwzorowania obrazu);
- filmu (zapis filmu niemego lub dźwiękowego na dowolnym nośniku);
- malarstwa;
- rzeźby.

Podstawowym kryterium ustalania przynależności kulturowej autora jest wskazanie kultury, w którą wpisują się jego dzieła. Przesłanki do określania przynależności kulturowej to: narodowość lub przynależność etniczna autora; krąg kulturowy, do którego przynależy autor; język (języki), w którym tworzy autor; kraj, w którym tworzy autor; kraj, którego publiczność była bezpośrednim i zamierzonym odbiorcą dzieł autora.

Deskryptory wyrażające przynależność kulturową tworzy się przez połączenie jednej z wyżej wymienionych dziedzin i przymiotnika wrażliwego cechę językowo-etniczną, np. Literatura francuska ; Rzeźba litewska ; Muzyka polska.

Deskryptor, zapisywany w podpolu |a, poprzedza się wyrażeniem wprowadzającym |m "Przynależność kulturowa".

386 |mPrzynależność kulturowa |a Grafika polska

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości co do przynależności kulturowej autora dzieła zaleca się użycie więcej niż jednego deskryptora przynależności kulturowej.

Deskryptor ujęciowy (pole 658)

Deskryptory ujęciowe są zapisywane w polu 658 rekordu bibliograficznego i służą przypisaniu treści publikacji do wybranych **dziedzin nauki i sztuki oraz poszczególnych sfer aktywności człowieka**. W rekordzie wzorcowym jest podana informacja o tym, że deskryptor spełnia rolę deskryptora ujęciowego.

680 i deskryptor a Socjologia i społeczeństwo i stosuje się w funkcji deskryptora ujęciowego

W materiałach metodycznych, dostępnych online, zamieszczono listy deskryptorów ujęciowych (<http://przepisy.bn.org.pl/deskryptory/zasady-tworzenia-deskryptorow-bn#10-deskryptory-ujeciowe>). Dzielą się one na: deskryptory dziedzin nauki i sztuki (33; np. Architektura i budownictwo; Gospodarka, ekonomia, finanse; Religia i duchowość) oraz deskryptory dotyczące sfer życia (8; np. Dom i ogród; Rodzina, relacje międzyludzkie; Styl życia, moda i uroda).

Deskryptorami ujęciowymi **nie są opatrywane** publikacje należące do: literatury pięknej (380: *Proza; Poezja; Dramat (rodzaj)*); zbiorów ikonograficznych (380: *Fotografie; Grafiki; Rysunki*); zbiorów muzycznych (380: *Muzyka; Nuty*); zbiorów dźwiękowych i audiowizualnych (380: *Filmy i seriale; Programy radiowe i telewizyjne*). Wyjątek stanowią filmy dokumentalne, seriale dokumentalne i programy dokumentalne, dla których w polu 655 występuje deskryptor „Film dokumentalny”, „Serial dokumentalny” lub „Programy dokumentalne”. Dokumenty te otrzymują deskryptor ujęciowy zgodny z treścią dokumentu.

Z uwagi na wielowymiarowy charakter ujęcia treści w opracowywanym dokumencie **dopuszcza się stosowanie dwóch lub więcej deskryptorów ujęciowych** w ramach jednego opisu bibliograficznego.

Deskryptor formy/rodzaju/gatunku (pole 655 i 380)

Deskryptory formalne wskazują formę dzieła, rodzaj lub gatunek opracowywanych dokumentów. Pojęcia te odnoszą się do postaci fizycznej zbiorów lub do sposobu organizacji ich zawartości.

Rozdzielono:

- **szczegółowe rodzaje i gatunki literackie oraz typy publikacji naukowych i publicystyki - są podawane w polach 655 rekordów bibliograficznych**

Powieść, Wiersze ; Kazania ; Artykuł z czasopisma naukowego ; Monografia ; Reportaż ; Esej ; Bajki i baśnie ; Legendy i podania ; Mowy i przemówienia

- **ogólna forma dzieła - jest zapisywana w polu 380**

Postać fizyczna, np.: Książki ; Artykuły ; Czasopisma ; E-booki.

Przynależność utworu do ogólnego rodzaju literackiego lub typu publikacji, np. Proza ; Poezja ; Publikacje naukowe ; Publikacje popularnonaukowe.

Deskryptory wyrażające **formę dzieła, gatunki literackie** przejmują się z **ustalonej, zamkniętej listy**, <http://przepisy.bn.org.pl/aneksy>

W deskryptorach formy/rodzaju/gatunku stosuje się dopowiedzenia w celu rozróżnienia lub ujednoznaczenia nazwy.

655 __ |aFantazja (utwór muzyczny)

655 __ |aMazurek (fortepian)

Przeznaczenie czytelnicze (pole 385)

Przeznaczenie czytelnicze zapisuje się w **polu 385** rekordu bibliograficznego.

Grupę odbiorców wyraża się, gdy przeznaczenie czytelnicze zostało wskazane przez autora lub wydawcę publikacji.

Właściwy deskryptor zapisuje się w podpolu |a. Poprzedza się go wyrażeniem wprowadzającym, odnotowanym w podpolu |m. Stosuje się wyrażenia wprowadzające: **poziom nauczania, grupa wiekowa**. Dla pozostałych kategorii, np. grupa zawodowa, nie stosuje się wyrażenia wprowadzającego.

Wyróżniono rodzaje przeznaczenia czytelniczego:

- kategorie osób: grupy zawodowe, społeczne itp.,
- poziom nauczania – typ szkoły (np. przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły wyższe, technikum),
- poziom nauczania – oznaczenie klasy w nauczaniu szkolnym (np. Klasa 2., Klasa 8.),
- grupa wiekowa – oznaczenie słowne (np. dzieci, młodzież, dorośli),
- grupa wiekowa – oznaczenie przedziału wiekowego (np. 0-5 lat, 6-8 lat).

Grupy wiekowe stosuje się obligatoryjnie razem z deskryptorami w formie słownych oznaczeń grup wiekowych, np. Dzieci, 6-8 lat.

385 __ |mPoziom nauczania|aSzkoly podstawowe

385 __ |aNauczyciele

385 __ |mGrupa wiekowa|aDzieci

385 __ |mGrupa wiekowa|aDziewczeta

385 __ |mGrupa wiekowa|a9-13 lat

Podsumowanie

Główne zmiany związane z projektem DBN to⁴:

- połączenie kartotek wzorcowych BN, formalnej i przedmiotowej, w jedną bazę deskryptorów, która służy do opisu formalnego i rzeczowego;
- nowe zasady tworzenia rekordów kartoteki haseł wzorcowych;
- podstawowa jednostka opisu rzeczowego to samodzielny deskryptor wyrażony najczęściej w mianowniku liczby pojedynczej (w liczbie mnogiej w określonych przypadkach), składający się z jednego lub kilku wyrazów, podanych zasadniczo w szyku naturalnym (z wyjątkiem większości nazw osobowych podlegających inwersji: nazwisko-imie);
- częściowe przekształcenie słownictwa JHP BN na deskryptory, ale również przejęcie części tematów z JHP BN w niezmienionej formie;
- wprowadzenie zmian w sposobie redagowania niektórych haseł wzorcowych i doboru wyrażenia deskryptorowego dla dotychczasowych haseł formalnych i przedmiotowych (głównie: stosowanie terminów w polskiej wersji językowej, preferowanie najbardziej rozpowszechnionej wersji nazwy, rozwinięcie skrótów w dopowiedzeniach, rezygnacja z inwersji: nazwy w szyku naturalnym, obligatoryjne dopowiedzenia lokalizujące i identyfikujące, nazwy obiektów w miejscowościach i części miejscowości jako samodzielne punkty dostępu);
- rozbicie poszczególnych elementów hasła przedmiotowego rozwiniętego na deskryptory, za pomocą których możliwe jest bardziej precyzyjne dotarcie do dokumentu;
- rozdzielenie szczegółowych rodzajów i gatunków literackich oraz typów publikacji naukowych i publicystyki, podawanych w polach 655 rekordów bibliograficznych od ogólnej formy dzieła zapisywanej w polu 380;
- rozdzielenie tekstów literackich od opracowań na ich temat: teksty opracowuje się bardziej szczegółowo z dodaniem, obok formy dzieła, przynależności kulturowej, przeznaczenia czytelniczego, czasu powstania – także jego ogólnej tematyki, a w przypadku opracowań – tzw. ujęcia, w jakim przedstawiono tematykę dzieła (np. literaturoznawstwo, historia);
- wyodrębnienie przynależności kulturowej (cecha językowo--etniczna) stosowane dla dzieł z następujących dziedzin twórczości: literatura, muzyka, grafika, rysunek, malarstwo, rzeźba, fotografia, film;
- wydzielenie przeznaczenia czytelniczego: grupę odbiorców wyraża się, gdy przeznaczenie czytelnicze zostało wskazane przez autora lub wydawcę, stosując kryterium wiekowe, poziom nauczania, grupę zawodową czy społeczną odbiorców;
- wprowadzenie deskryptorów ujęciowych, służących przypisaniu treści publikacji do wybranych dziedzin nauki i sztuki oraz poszczególnych sfer aktywności człowieka;
- zmiany w zakresie wyrażania chronologii: rozróżnienie na chronologię treści dzieła (chronologię przedmiotową) oraz chronologię piśmienniczą (czas powstania dzieła), podawanie dat w postaci ustalonych zakresów dla wieków, a dla XX wieku dodatkowo zakresy szczegółowe;
- wprowadzenie nowych pól formatu MARC21 obsługujących nowe elementy opisu rzeczowego: 045, 046, 380, 385, 386, 388, 648 (wprowadzone kilka lat temu), 658.

Przykłady stosowania DBN w opisach bibliograficznych

045 2 |bd1889|bd1950

046 |k2016

⁴ K. Mituś, dz. cyt., s. 136-138.

100 1 Grzymała, Dorota.|eAutor
245 10 Malarstwo Pawła Gajewskiego w zbiorach Muzeum im. ks. Stanisława Staszica w Hrubieszowie =|bThe collection of paintings by Paweł Gajewski in the Rev. Stanisław Staszic Museum in Hrubieszów /|cDorota Grzymała ; [tłumaczenie na język angielski Elżbieta Zabłocka].
260 Hrubieszów :|bMuzeum im. ks. Stanisława Staszica,|c2016.
380 Książki
380 Publikacje naukowe
388 1 2001-
600 14 Gajewski, Paweł|d(1889-1950)
610 24 Muzeum im. ks. Stanisława Staszica (Hrubieszów)
648 4 1801-1900
648 4 1901-2000
650 4 Malarstwo polskie
650 4 Zbiory muzealne
651 4 Hrubieszów (woj. lubelskie)
655 4 Monografia
658 Historia
658 Kultura i sztuka

045 2 |bd1939|bd1956

046 |k2016

245 00 Dzieje Lubelszczyzny 1944-1956 :|baspekty polityczne / |cpod redakcją Tomasza Osińskiego, Mariusza Mazura ; Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział w Lublinie.

260 Lublin :|bInstytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział,|c2016.

380 Książki

380 Publikacje naukowe

388 1 2001-

648 4 1901-2000

648 4 1939-1945

648 4 1945-1989

651 4 Lubelszczyzna

655 4 Monografia

655 4 Praca zbiorowa

658 Historia

045 2 |bd0801|bd0900

046 |k1876

100 1 Kraszewski, Józef Ignacy|d(1812-1887).|eAutor

245 10 Stara baśń :|bpowieść z IX wieku /|cJózef Ignacy Kraszewski.

260 Kraków :|bWydawnictwo Literackie ;|aWarszawa :|bRingier Axel Springer Polska,|c2017.

380 Książki

380 Proza

386 |mPrzynależność kulturowa|aLiteratura polska

388 1 1801-1900
600 04 Piast|c(postać legendarna)
600 04 Popiel|c(postać legendarna)
648 4 801-900
650 4 Kapłanki
650 4 Polanie
650 4 Władcy
650 4 Władza
655 4 Powieść historyczna

046 |o1776?|p1965?|2edtf
245 00 Okulary i inne wiersze... [Juliana Tuwima, Jana Brzechwy,
Marii Konopnickiej, Ignacego Krasickiego, Aleksandra
Fredry, Józefa Ignacego Krasickiego].
260 [Warszawa] :|bAgoy.pl,|c[2017].
300 1 płyta audio (CD) (78 min) :|bzapis cyfrowy, stereo. ;
|c12 cm.
380 Audiobooki
380 Poezja
385 |mGrupa wiekowa|aDzieci
386 |mPrzynależność kulturowa|aLiteratura polska
388 1 1901-2000
655 4 Wiersze

Szczegółowe zasady dotyczące deskryptorów są podane w serwisie internetowym prowadzonym przez BN.

POLECANE LINKI:

- DBN <http://www.bn.org.pl/dla-bibliotekarzy/dbn>

Przepisy katalogowania

- przepisy.bn.org.pl/ - przepisy katalogowania z użyciem Deskryptorów BN, materiały metodyczne, adaptacja i tłumaczenie formatu MARC21

Serwis API

- data.bn.org.pl/ - serwis do automatycznego pobierania danych

Kartoteki wzorcowe

- alpha.bn.org.pl/screens*pol/kartoteki_pol.html

Między_Słowami

- miedzy_slowami.bn.org.pl/ - serwis informacyjny Pracowni Deskryptorów BN przeznaczony do komunikacji z bibliotekarzami
- Baza: Deskryptory BN, prezentowana w MAK-U pod adresem <http://mak.bn.org.pl/cgi-bin/KHW/makwww.exe?BM=1>
- Katalog BN <https://alpha.bn.org.pl/>

- K. Mituś, *Deskryptory Biblioteki Narodowej – geneza, tło teoretyczne i krótkie omówienie nowego sposobu opisu rzeczowego*, "Fides. Biuletyn Bibliotek Kościelnych", 2017, nr 1, s. 121-144 http://www.fides.org.pl/pdf/biuletyn/mitus_2017_1.pdf
- A. Stolarczyk, *Deskryptory Biblioteki Narodowej – niepokoje bibliotekarza praktyka...*, „EBIB” [Czasopismo elektroniczne], 2015, nr 5 <http://open.ebib.pl/ojs/index.php/ebib/article/view/361>

Opracowała Bożena Lech-Jabłońska
Dział Bibliografii Lubelszczyzny i Wiedzy o Regionie WBP w Lublinie